

Convorbire între spiriduși

Mi s-a spus că un articol trebuie să prezinte o temă actuală. „Obiectivul” meu este deci o „actualitate” de care suntem cu toții interesați.

Poate nu este chiar evident, dar pregătirea viitorului este o asemenea „actualitate” și este cea mai apropiată mie.

Viitorul, căruia deja i-au pus adulții fundamentul, nu este aderarea la Uniunea Europeană, denominarea, oprirea terorismului sau alegerile!

Totul este mult mai simplu: noi, „ăștia mici”, suntem cei care va trebui să ne ocupăm de toate cele înșirate mai sus!

Noi avem nevoie de pregătire, ceea ce nu înseamnă doar doisprezece (sau mai mulți) ani de școală. Pentru a vedea cât de bine suntem pregătiți pentru o asemenea povară, l-am intervievat pe unul dintre noi, un... spiriduș.

Spiriduș Unu (eu): Te-aș ruga să te prezinți.

Spiriduș Doi (el): Ăăh (oftat adânc, plin de povară: „vai la ce m-am oferit eu să fac”)... Pe mine mă cheamă Claudiu Seboc, știi... am nouă ani, am terminat clasa a doua. Mama mea e din satul acesta și am venit la Românești în vacanță, dar eu sunt din Lugoș.

Spiriduș Unu (eu): Ți place la Românești?

Spiriduș Doi (el): Da, este frumos aici, lucrî toată ziua, nimeni nu te oprește și poți să faci ce vrei: să-ți dai drumul cu bicicleta de pe deal, să te sui prin copaci, să conduci tractorul, să pescuiești, să inventezi, să montezi și să demontezi... știi?

Spiriduș Unu (eu): Ai schimba ceva în Românești?

Spiriduș Doi (el): Aș schimba casele în vile cu piscină și le-aș da la toți gagici și televizoare color .

Spiriduș Unu (eu): Altceva?

Spiriduș Doi (el): Țigla aș înlocui-o cu plăci, știi, cum aveți voi la Timișoara!

Spiriduș Unu (eu): Ai fost în Timișoara. Cum ți se pare ?

Spiriduș Doi (el): Sunt mult mai multe vile, că oamenii de la oraș au mai mulți bani.

Spiriduș Unu (eu): Sătenii de ce nu au bani?

Spiriduș Doi (el): Păi din ce să facă bani , din pureci?!

Spiriduș Unu (eu): Cum crezi că va arăta satul Românești peste vreo cinceci de ani?

Spiriduș Doi (el): Eu zic că vor fi foarte puțini oameni. Ăăh (același oftat, de mi se rupe sufletul)... Fiecare are viața lui, cei bătrîni mor , alții rămân...

Spiriduș Unu (eu): Noi suntem cei care rămânem, creștem și ne facem adulți. Tu ce vrei să te faci cînd vei fi mare?

Spiriduș Doi (el): Tâmplar, pfff (răs de satisfacție și de „nu mă lua în serios”)! Îmi place să lucrez cu scânduri, cuie, să inventez. Tâmplarul poate face orice, poate fi chiar șef. Am acasă o trusă atîta (treba cu „am prins un pește atîăăat de maaare”) de scule.

Spiriduș Unu (eu): La ce altceva te pricepi, în afară de inventat și „montat”?

Spiriduș Doi (el): La calculatoare și la construit, atîta. Așa-s copii mici, mai ales cînd au nouă ani, au pasiuni mari!

Spiriduș Unu (eu): Deci te consideri copil.

Spiriduș Doi (el): Da, copil... (stă e gînduri, caută o soluție care să-l scoată din încurcătură) mărișor. Mă mai joc cu mașinuțele de-mi sar capacele (demonstrație spontană de cinci minute), mă uit la desene.

Mai fac și peripeții, na iacă! Însă nu cred în Moș Crăciun, că e un fals (răs de copil smecher) Știi? E un fals, într-adevăr, că părinții tăi Ți aduc cadourile! (zâmbesc, reacția - privire gravă și serioasă) Nu, serios!

Spiriduș Unu (eu): Nu crezi că există Moș Crăciun, deci nu aștepți cadouri, nu?

Spiriduș Doi (el) Baaa daaa ! Acum vreau de ziua mea un calculator.

Spiriduș Unu (eu): Ce alte dorințe mai ai?

Spiriduș Doi (el): (Râsul la care mă așteptasem) Aș vrea un un „gip”, un Mercedes , un BMW, un Passat...(„Hmm, am uitat ceva?”), un... de toate!

Spiriduș Unu (eu): Abia aștepți să-ți iei carnetul!

Spiriduș Doi (el): Pff! (răs de satisfacție și mândrie) Cred că-l iau din prima zi , că știi deja să conduc.

Spiriduș Unu (eu): Ce te mai face să te consideri mărișor?

Spiriduș Doi (el): Mă uit la știri și citesc ziare.

Spiriduș Unu (eu): Oau! Ce afli tu de la buletinul de știri și din ziar?

Spiriduș Doi (el): Ieri m-am uitat la Cristi Tabără, chestia aia cu cimpanzeul (pufnește în răs) că nu pot accepta ideea că omul e un cimpanzeu, dacă n-am putut să răd...

Spiriduș Unu (eu): Ți-ar plăcea să lucrezi în străinătate cînd vei fi adult?

Spiriduș Doi (el): Nu, că oricum nu-mi place engleza, dar acolo sunt mai multe posturi, în România nu e de lucru. Știi, în România sunt o grămadă de probleme...

Spiriduș Unu (eu): Să trecem la lucruri mai senine.Ți-am dat o nouă poreclă, oare ce m-a inspirat?

Spiriduș Doi (el): Îmi place să lucrez și sunt mic de statură, cresc un centimetru pe an, știi?

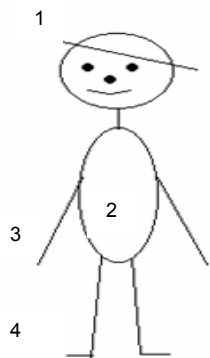
Spiriduș Unu (eu): Mersi, nu am alte întrebări.

Spiriduș Doi (el): N-ai pîntru ce! Da' vezi că eu citesc ziarul și sper că asta nu va apărea!

După o asemenea conversație m-am întors cu zâmbetul pe buze. Utilizînd o metodă unică și eternă a psihologiei (intuiția și părerea), am analizat informațiile culese de la sursă.

Iată la ce rezultate am ajuns:

Spiridușul în viitor = Viitorul

1. Capul: Primul și cel mai important component al trupului „viitorului”. Utilizînd o caracterizare care pornește din exterior trebuie neapărat menționată frumusețea. După cum se știe, un „gagicar” cu vilă , piscină și BMW nu poate fi urât.

Interiorul capului este mult mai complicat, nu se bazează pe o singură însușire, ca exteriorul. Nu trebuie uitat că este analizată structura „viitorului de rînd”, a tâmplarului.

Principala porțiune a capului se preocupă de nevoi materiale ca întreținerea piscinei și cumpărarea benzinei, pentru ca restul creierului să aibă alte griji, precum informarea. Datorită bunului obicei din copilărie, viitorul tîmplar urmărește buletinul de știri, cumpără cu fidelitate ziarul și se uită la Cristi Tabără. Hurra ! Prezentul a reușit! Viitorul - simplu - este informat! Prezentul are nouă ani, se uită la politică , îi place , dar nu se pricepe, sperăm că asta se va schimba atunci cînd prezentul va fi viitor.

Cînd capul nu-și bate capul cu asemenea greutăți, se odihnește, poate ascultă muzică. Ce gen? Prezentul preferă dance-ul românesc:”lubire de închiriat”.

Nivelul înalt de cultură pierde un vot (al meu).

2. Burtă: Are un singur obiectiv: a face plinul și a rămâne, în aceeași timp, „fit” („nu se poate altfel, gagicile, știi?!”) Se acceptă! De cînd e omul om (și nu cimpanzeu) vrea să facă plinul.

Această dorință implică un pericol, pericolul de a fi lacom.

Prezentul dă semne de dărnicie, dar situația se mai poate schimba.

3. Măinile: Aproape la fel de important ca sectorul 1. Pentru a fi un advărat *handy-man*, un tâmplar de calitate, are nevoie de pricepere și de mâini harnice. Garanția există, prezentul declară cu seriozitate că se pricepe să monteze și să inventeze.

Este o zonă, în general, fără defecte. S-ar putea, totuși, să fie infectat de virusuri din *upstairs* :”Las’ că nu vede șefu’ !”, „Pentru banii ăștia, nu merită să muncești!” sau ” E grea viața, mai las-o baltă!”

4. Picioarele. Viitorul este cu picioarele pe pămînt, nu visează la posturi mărețe, la plecări în străinătate. Ar fi bine să se mai dezlege din cînd în cînd de acest pămînt.

Avem nevoie de vise și ambiții pentru a evolua, avem nevoie de impulsuri, să nu ne plafonăm și să nu rămânem lipiți de mucegaiul nepăsării...

Balanța nu e drastică, sunt însă piese de schimbat, idei de înlocuit. Nu e de ajuns să spunem „se va face”, „nu e responsabilitatea mea” sau „avem treburi mai importante”.

Lăsând critica la o parte, trebuie menționat că prezentul face o treabă destul de bună pentru viitor.

TIMEA EVELIN KÓS

Liceul teoretic „Béla Bartók” Timișoara

Cinstite mâini, de soare arse

“Pâinea a fost, este și va fi o nevoie vitală a omului atît din punct de vedere trupesc dar și sufletesc.” Acestea au fost cuvintele pe care un călugăr, care slujește la Mănăstirea Izvorul lui Miron, situată lângă satul Românești, le-a adresat unui grup de tineri. Auzind această părere, care m-a lăsat profund impresionată, am hotărât să aflu ce înseamnă de fapt pâinea pentru locuitorii Româneștilui, un sat liniștit în care tradițiile încă reprezintă o legătură cu Dumnezeu.

Mergând prin sat, să-mi îndeplinesc misiunea de jurnalistă, am pornit de la legea fundamentală a ortodoxiei, pe care o rostim în fiecare seară. Gîndindu-mă la pasajul “Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi”, am încercat să găsesc înțelesul acestor cuvinte întrebând sătenii ce consideră că înseamnă această *pâine*.

Am aflat că pâinea este dată de Dumnezeu pentru a împărți activitatea Sa cu omul. Derutată de acest răspuns, am vrut să găsesc o cale prin care Dumnezeu își împarte activitatea cu noi dar, spre surprinderea mea, iată că răspunsul a venit și de această dată foarte prompt de la interlocutoarea mea: „Omul seamănă semințele, Dumnezeu le face să încolțească și să crească dând ploi, soare și sol fertil. Cîteodată și omul ajută la creșterea grăului, Dumnezeu coace recolta, omul o seceră și din acesta face făina, apoi iarăși se vede mîna Lui, pentru că dă puterea ca acesta să aibă capacitatea de a hrăni trupul omului.”

Dorind, să aflu mai multe păreri, mi-am continuat investigația. Subiectul ales devenea din ce în ce mai interesant și mai captivant.

Un sătean mi-a împărtășit cu foarte multă emoție viziunea sa asupra *pâinii*. Aceasta este văzută ca un semn al belșugului, deoarece simpla ei prezență în casele noastre aduce o liniște sufletească, știind că avem ce pune pe masă. La polul opus, lipsa pâinii denotă o tulburare, neliniște și necaz, deoarece sărăcia este urmată de un trup bolnav care nu poate ajunge la pâinea cerească, sufletească.

Plimbându-mă pe ulițele satului și meditând asupra celor aflate, am văzut o săteancă ce își mîna vacile și am decis să-i adresez aceeași întrebare.

În mod firesc răspunsul a fost diferit.

Femeia consideră *pâinea* un mijloc lăsat de Dumnezeu prin care oamenii devin mai apropiați. O părere foarte interesantă, dar am cerut totuși un exemplu care să-i ilustreze opinia.

Fiind o fire foarte deschisă, mi-a explicat că în momentul în care vezi un om sărac și încerci să-l ajuți dându-i o pâine faci atît o faptă bună cît și te apropii de acea persoană, respectând prima din cele zece porunci: „lubește-ți aproapele ca pe tine însuți”.

Fiind mulțumită de răspunsurile și explicațiile primite de la săteni am continuat căutările pe o altă latură, cercetînd informații legate de pâinea produsă în sat și de părerea oamenilor despre calitatea ei.

Am început prin a merge la brutărie și a-i adresa cîteva întrebări brutarului satului.

Acesta mi-a destăinuit că mica sa “afacere” este, oarecum, un mod de prestări servicii deoarece oamenii îi aduc grăul pe care el îl macină, avînd și o moară.

Apoi am aflat cum acea făină este frămîntată bine de tot împreună cu sare, drojdie („o bucată sănătoasă, cît jumătate de palmă”) și apă caldută, cît cuprinde. Aluatul obținut se lasă la dospit în jur de două ore după care se pune pe un „pleu” într-un „tăst” în care focul, aprins cu jumătate de oră înainte, mocnește nerăbdător să coacă pâinea. Acesta este rețeta pâinii țărănești, o pâine mare și gustoasă, care oferă celui care o savurează – se spune - o roșeață deosebită în obraji... La fel de frumoasă ca și mâinile arse de soare ale truditorilor din lanurile de grâu.

OCTAVIA EMILIA MOISIL

Liceul „William Shakespeare” Timișoara

Biserica din deal

“La început a făcut Dumnezeu cerul și pămîntul. Și pămîntul era netocmit și gol. Întuneric era deasupra adîncului și Duhul lui Dumnezeu Se purta pe deasupra apelor. Și a zis Dumnezeu:”Să fie lumină!” Și a fost lumină. Și a văzut Dumnezeu că este bună lumina, și a despărțit Dumnezeu lumina de întuneric. Lumina a numit-o Dumnezeu ziua, iar întunericul l-a numit noapte. Și a fost seară și a fost dimineață: ziua întâi.”

Așa a început totul. Nimic n-ar fi fost, dacă această primă zi nu s-ar fi întîmplat astfel. Poate n-ar fi existat munți, flori, ape, animale sau oameni. Dar, din fericire, totul s-a întîmplat așa cum trebuia și astfel s-a format Universul și apoi pămîntul pe care trăim.

Cam pe arunci, sau poate puțin mai târziu, s-a format și Valea lui Liman, un loc ascuns de relele lumii. Aici parcă totul era deosebit, divin. Atît animalele, cît și plantele trăiau în armonie și pace. După ce omul l-a descoperit, acest loc nu s-a schimbat foarte mult.

Au trecut mulți ani de atunci, însă farmecul acestui loc a rămas același. Dar de ce ți-e frică, nu scapi.

Modernismul a pătruns pînă aici, oricît ar fi de ascuns acest loc. Totuși, în satul Românești, pe un deal din apropiere, se află un spațiu feeric, parcă uitat de lume. Nu este un loc tocmai plăcut: este un cimitir. Însă în acest cimitir se află o biserică la fel de uitată de lume, ca și locul în care sa află.

Această biserică datează de cînd e vatra satului, adică din secolul al XIII.-lea. A fost adusă din Ardeal, de undeva din valea Mureșului, și montată pe acest deal. Este construită din lemn de gorun (stejar), un lemn foarte rezistent, și e acoperită cu șindrilă. Este construită într-un stil maramureșan și are o înălțime de aproximativ 35-40 m.

Picturile din interiorul bisericii sunt picturi pe lemn din secolul al XIX-lea. Ele sunt pictate într-un stil țărănesc naiv, cu o ușoară influență catolică în iconografie și dispunerea personajelor. Ele prezintă drumul crucii, scene din viața Mântuitorului și a Maicii Domnului, imagini de sfinți. Biserica nu deține obiecte de patrimoniu, icoane vechi sau prețioase, deoarece acestea au fost duse în muzee încă în anii '80.

Această biserică nu a suferit îmbunătățiri majore, de aceea este într-o stare critică. Din cauza alunecărilor de teren, fundația bisericii a fost distrusă. Astfel lemnul din partea de jos a bisericii a început să putrezească. Lemnăria din interior este și ea slăbită și degradată.

Renovarea acestui monument istoric e o sarcină importantă pentru autoritățile locale. Primarul comunei este foarte optimist spunînd că „se va face”, însă fondurile nu există, iar sponsori încă nu s-au găsit.

Preotul satului declară că s-au strâns niște bani, însă nu destui, deoarece renovarea bisericii nu constă numai în refacerea construcției, ci și în restaurarea picturilor. Se speră că în această vară vor începe lucrările de renovare.

Partea de jos a bisericii ar trebui înlocuită complet, la fel ca acoperișul, iar lemnăria ar trebui doar consolidată. Chiar dacă este necesar o renovare destul de complexă, lucrurile vechi care încă sunt bune nu vor fi schimbate.

O altă piedică importantă în restaurarea acestui monument istoric este găsirea unuia sau mai multor meșteri pricepuți,dar aceștia lucrează foarte scump. Au încercat mai multe firme străine să finanțeze renovarea bisericii, însă au renunțat destul de ușor, din cauza neseriozității și superficialității cu care au fost tratate.

„Așa s-au făcut cerul și pămîntul și toată oștirea lor. Și a sfîrșit Dumnezeu în ziua a șasea lucrarea Sa , pe care a făcut-o; iar în ziua a șaptea S-a odihnit de toate lucrurile Sale, pe care le-a făcut și le-a pus în rînduială. Iată obârșia cerului și a pămîntului de la facerea lor, din ziua cînd Domnul Dumnezeu a făcut cerul și pămîntul.”

CRISTINA ANA MARIA BARUȚA

Liceul teoretic „Béla Bartók” Timișoara

